

Droogte in Nederland, kansen en uitdagingen

Utrecht University

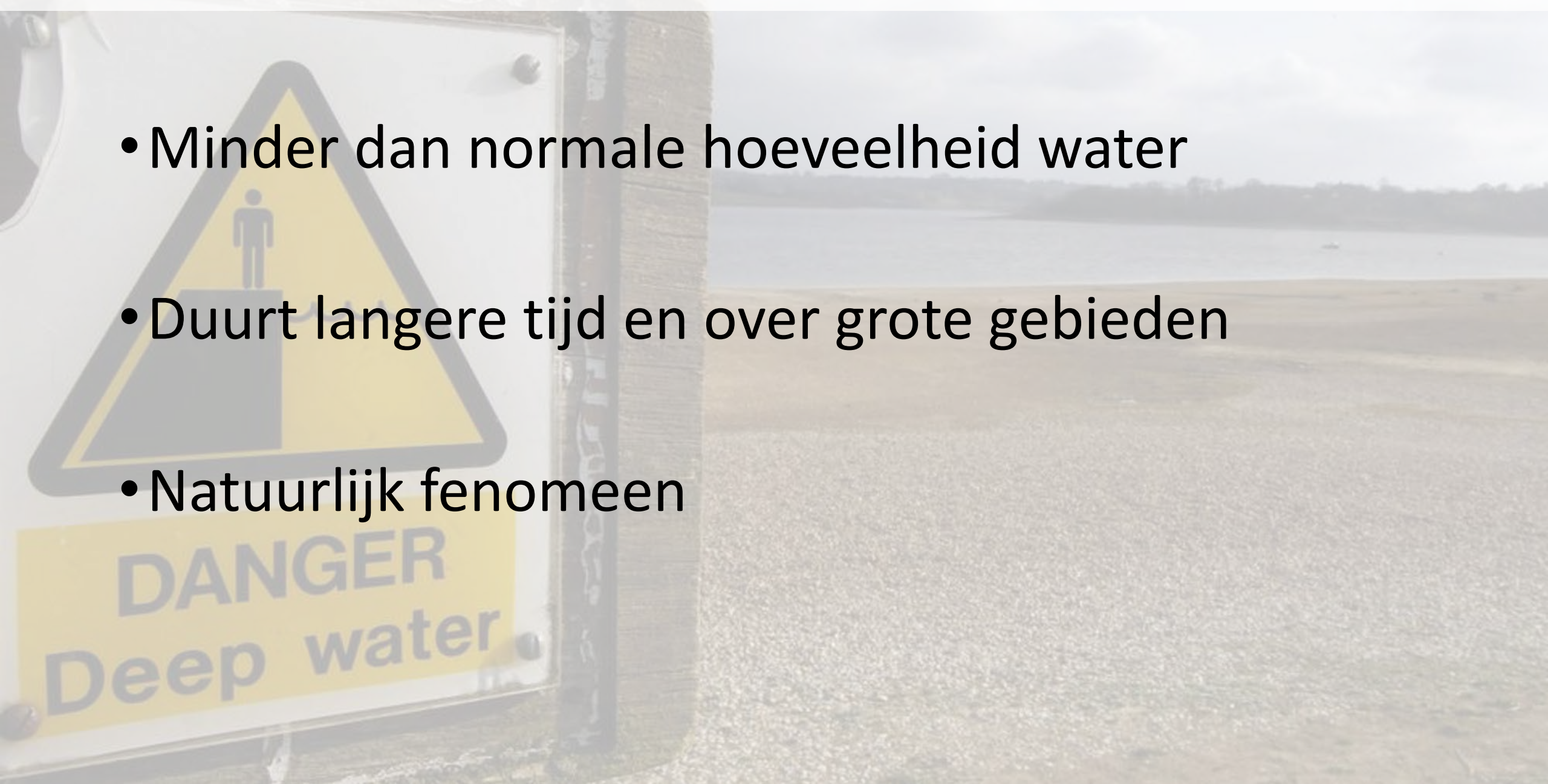
Dr. Niko Wanders

@niko_wanders

Wat is droogte?

- Minder dan normale hoeveelheid water
- Duurt langere tijd en over grote gebieden
- Natuurlijk fenomeen

2018 droogte

01 Jun ▶

01 Aug

Droogtetypes

- Neerslagdroogte
- Bodemvochtdroogte
- Hydrologische droogte

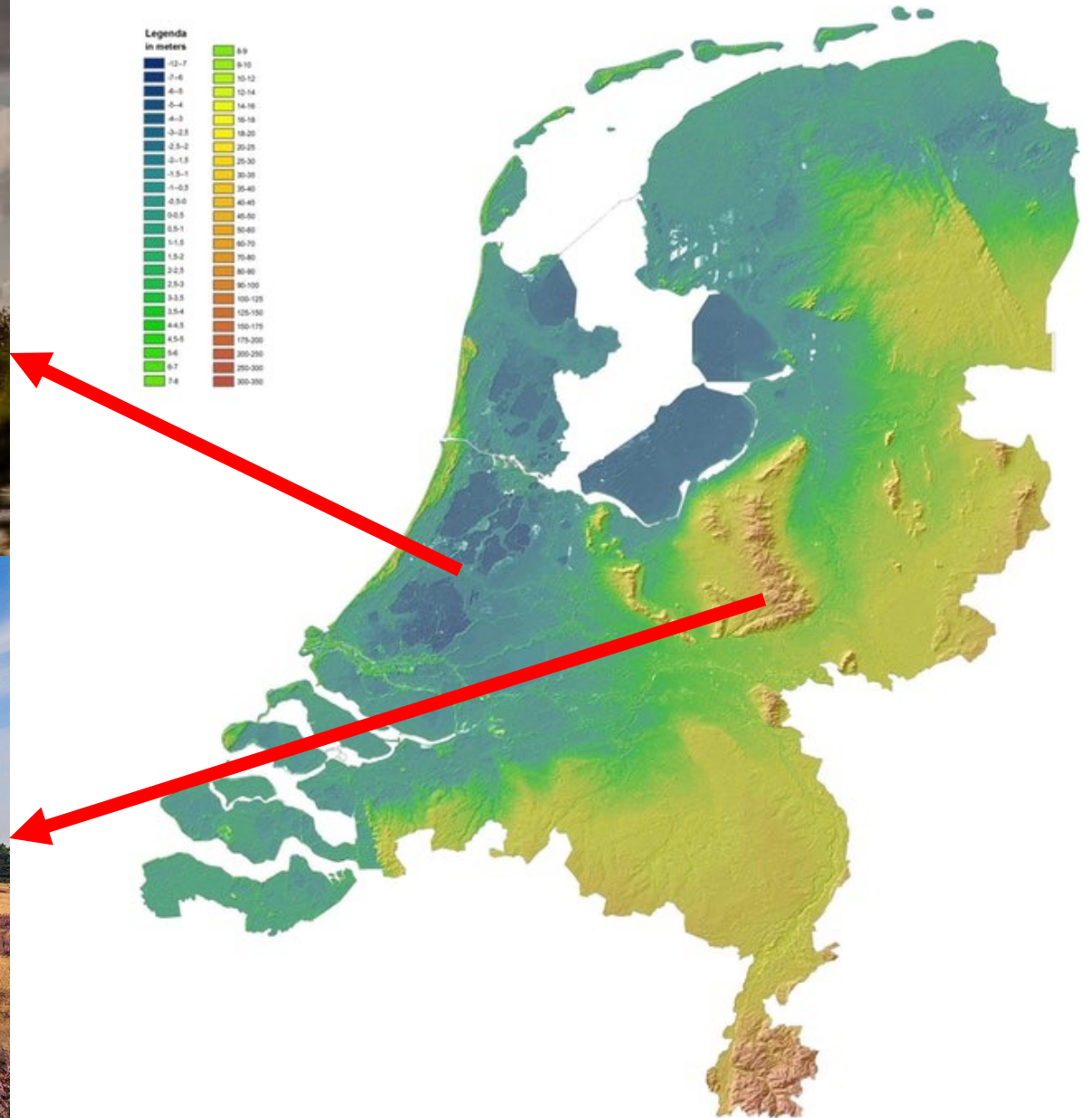
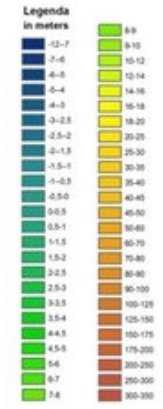
Gevolgen van droogte in Nederland

- Oogsten
- Drinkwater
- Energie productie
- Scheepvaart
- Bosbranden
- Natuur
- Bodemdaling
- Verzilting
- Economische schade

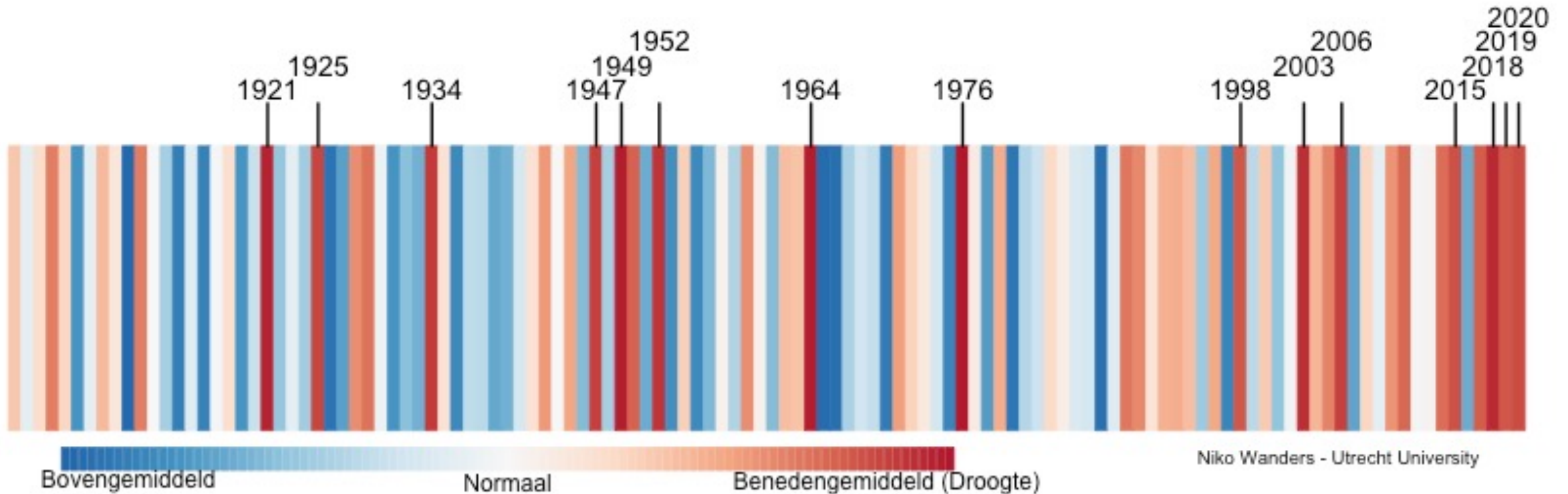
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)
met reliëf-schaduwwerking

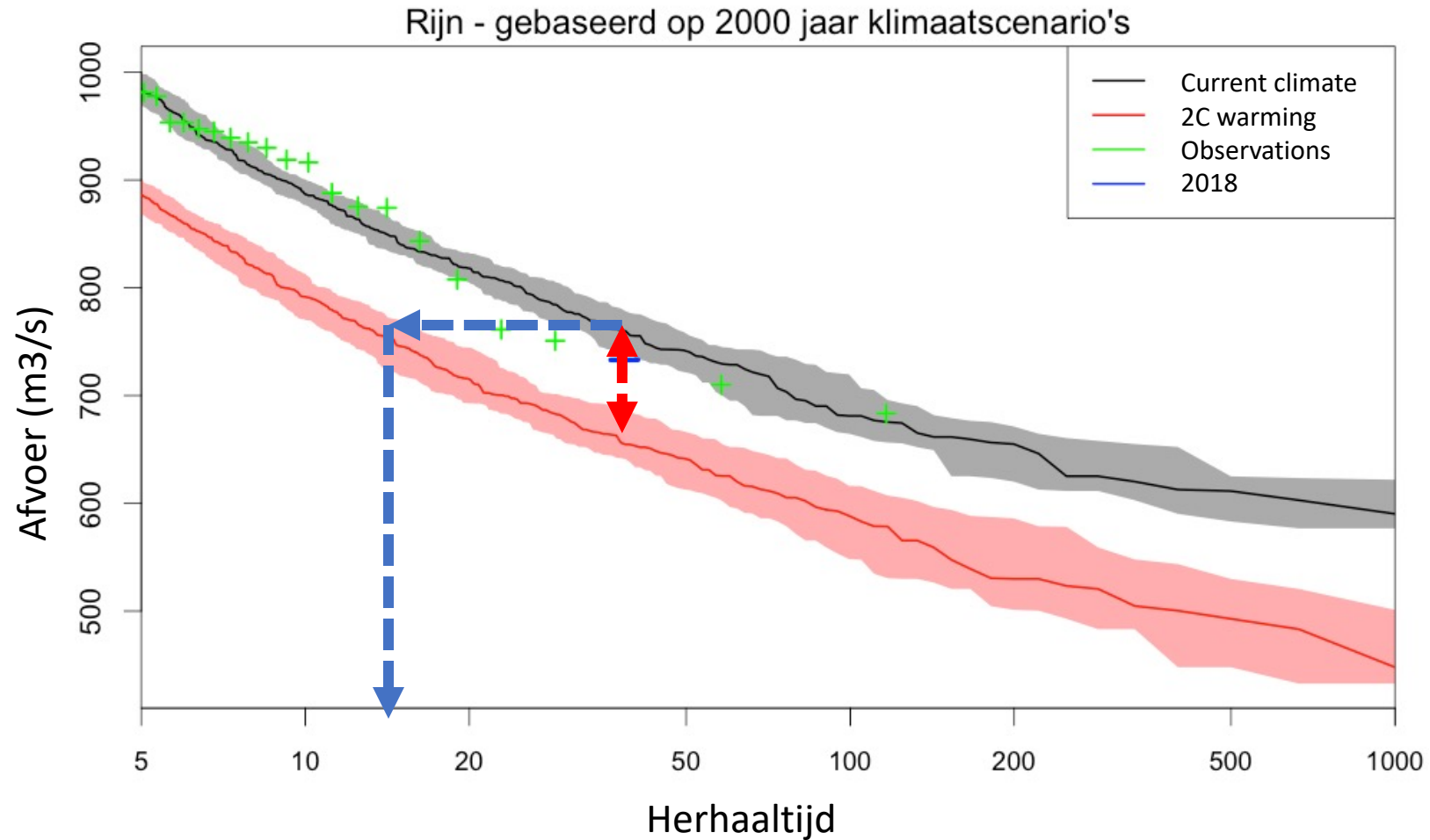
Zien we klimaatverandering al in Nederland?

Minimum afvoer van de Rijn bij Lobith in juli
15 droogste jaren sinds 1901 aangegeven met jaartallen

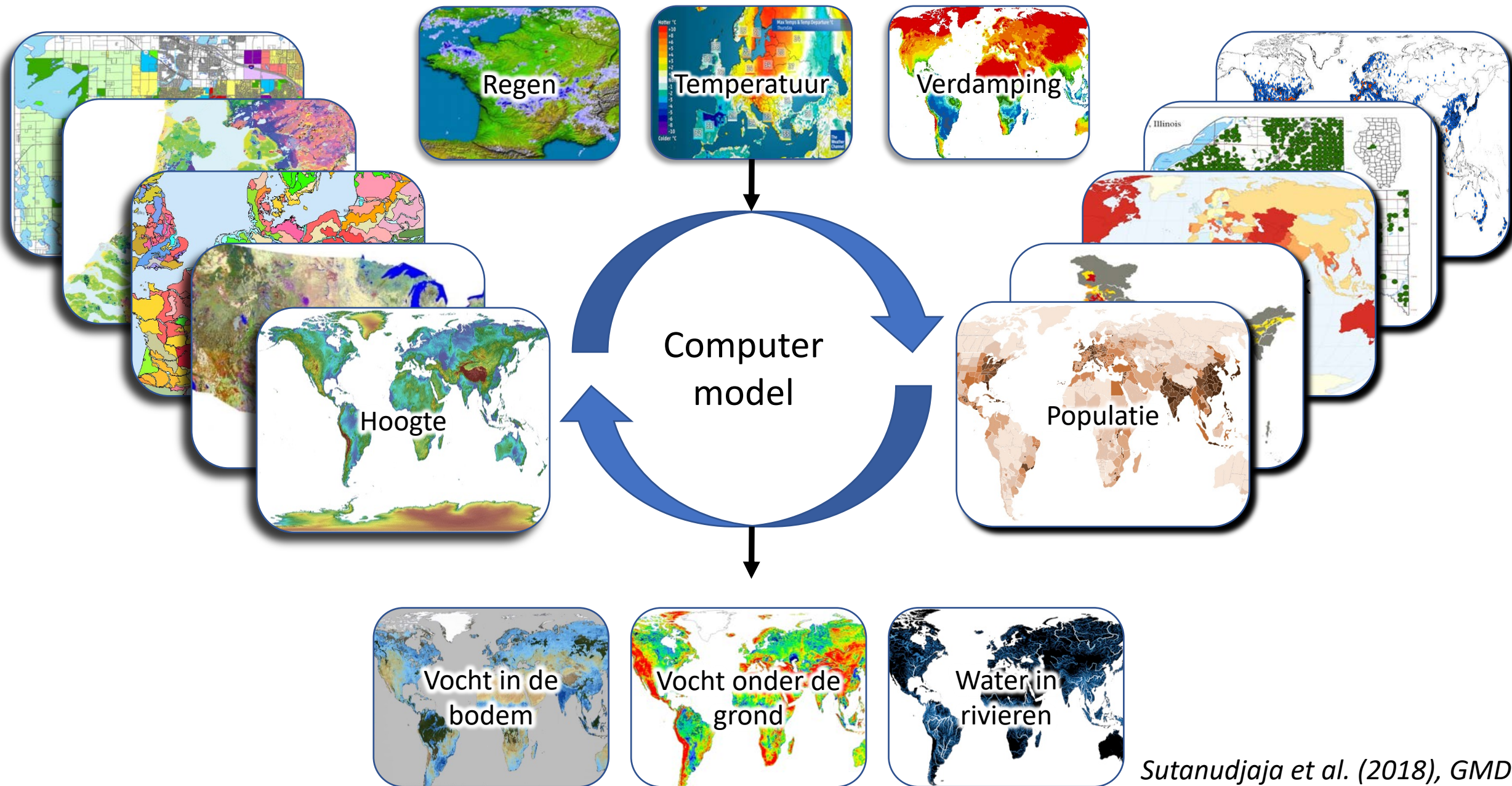
De Rijn met 2 graden opwarming

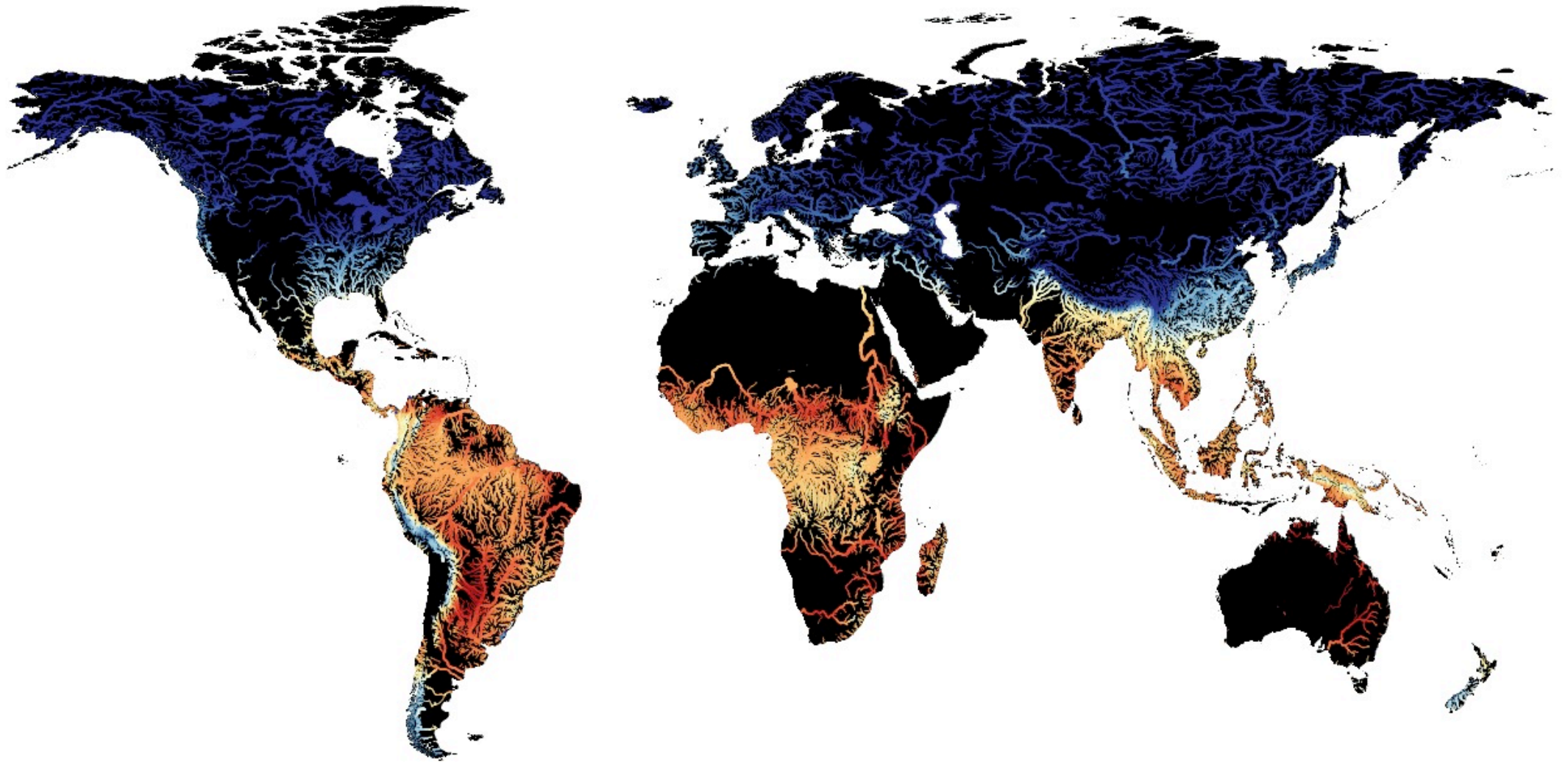
Water tekorten nemen toe met 15%

Een droogte die nu eens in de 40 jaar voorkomt, is er straks eens per 15 jaar

Wat doen wij als wetenschappers?

Wat doen wij als wetenschappers?

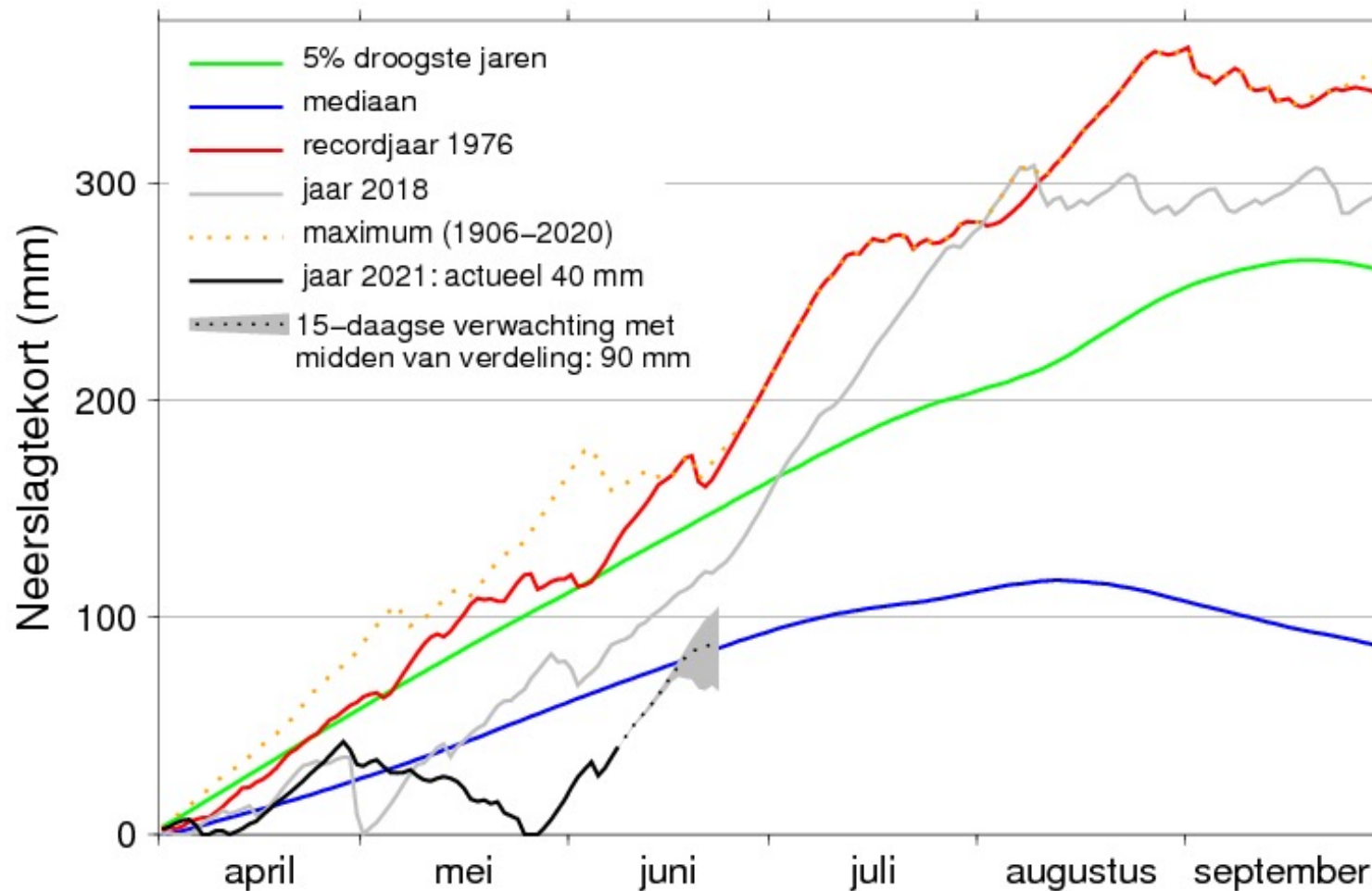
Water temperature (Celcius)

Big-data voor het neerslagtekort

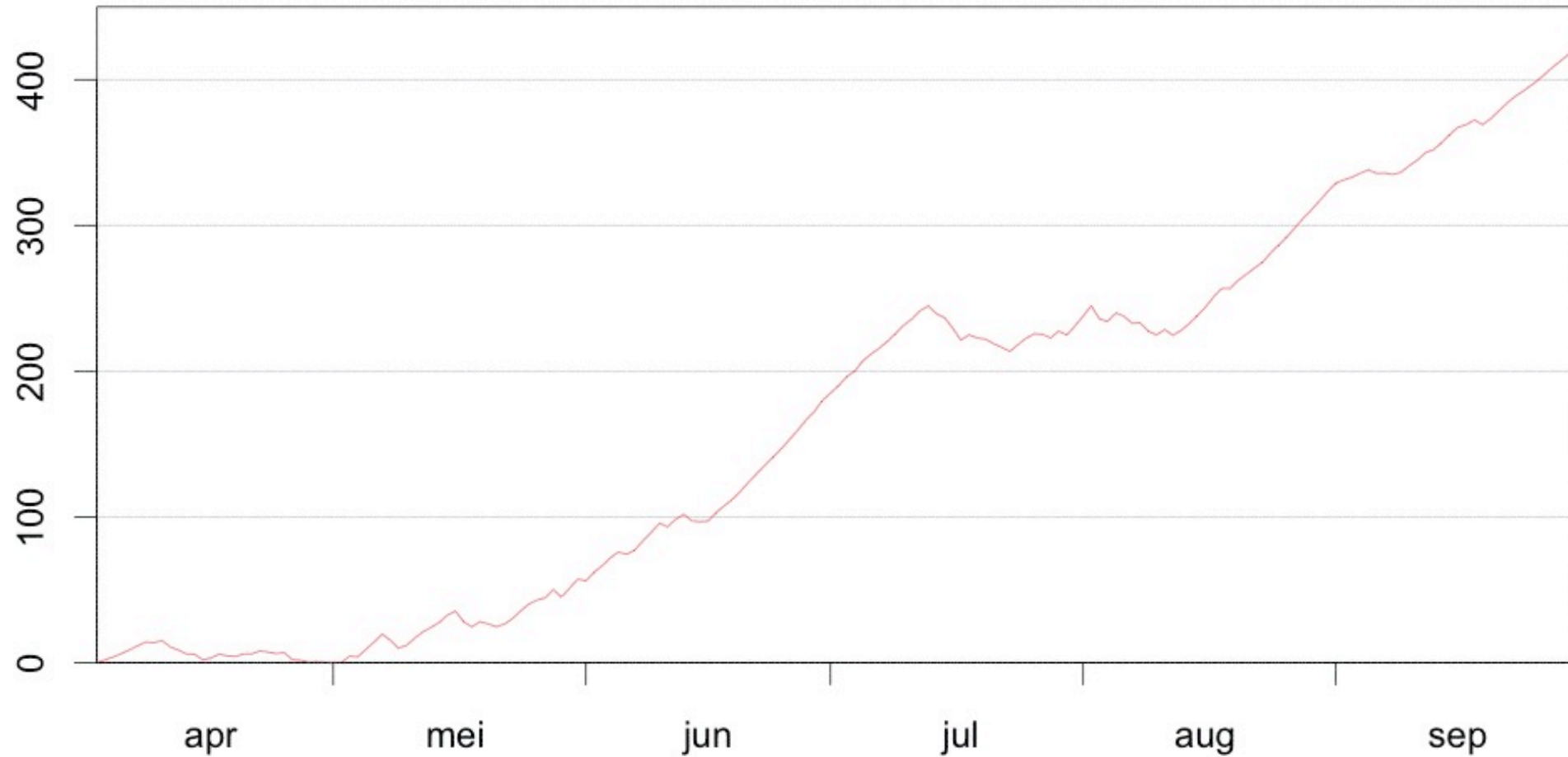
Neerslagtekort in Nederland in 2021

Landelijk gemiddelde over 13 stations

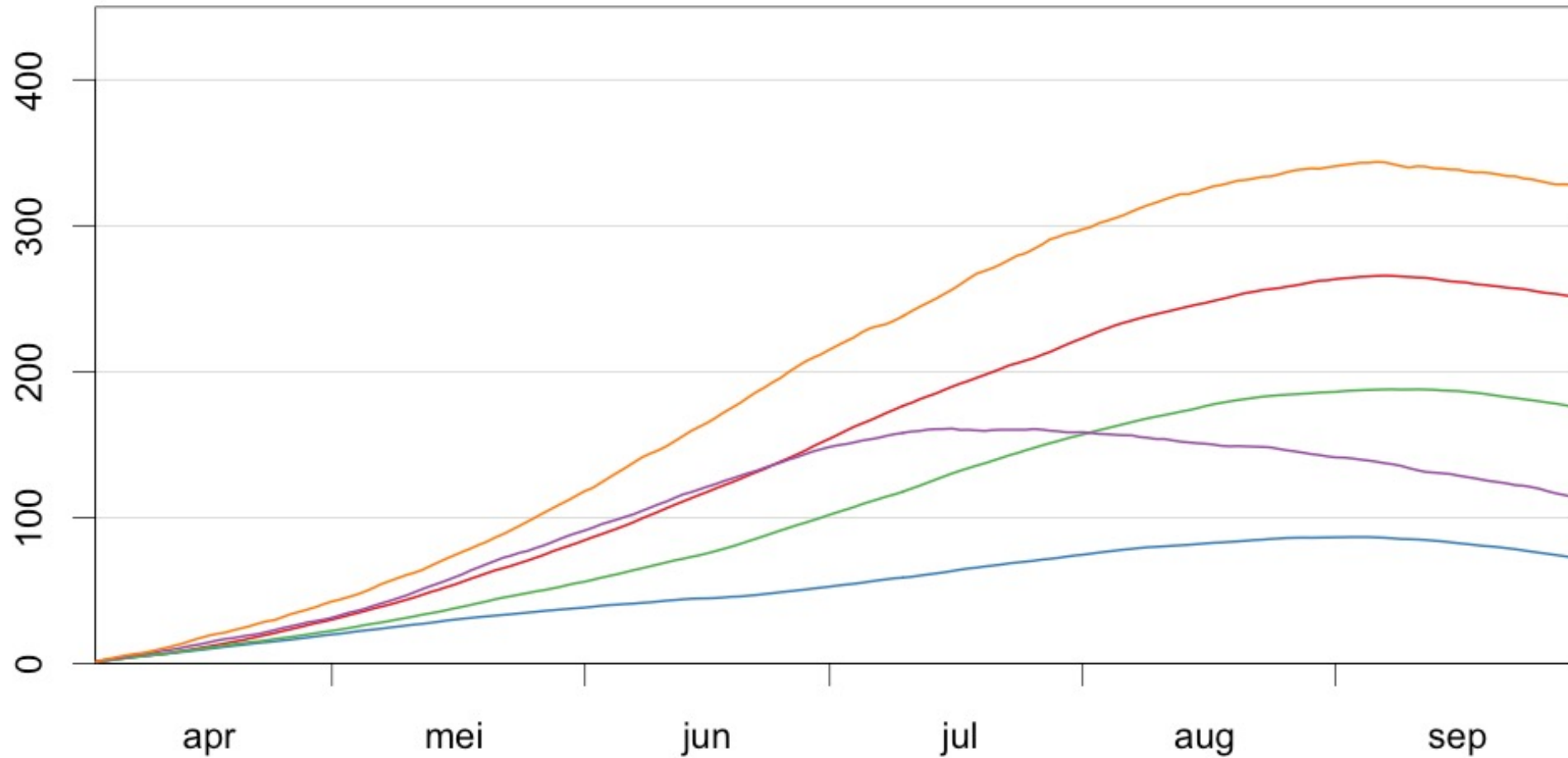
Big-data voor het neerslagtekort

Neerslagtekort in de Bilt (mm)

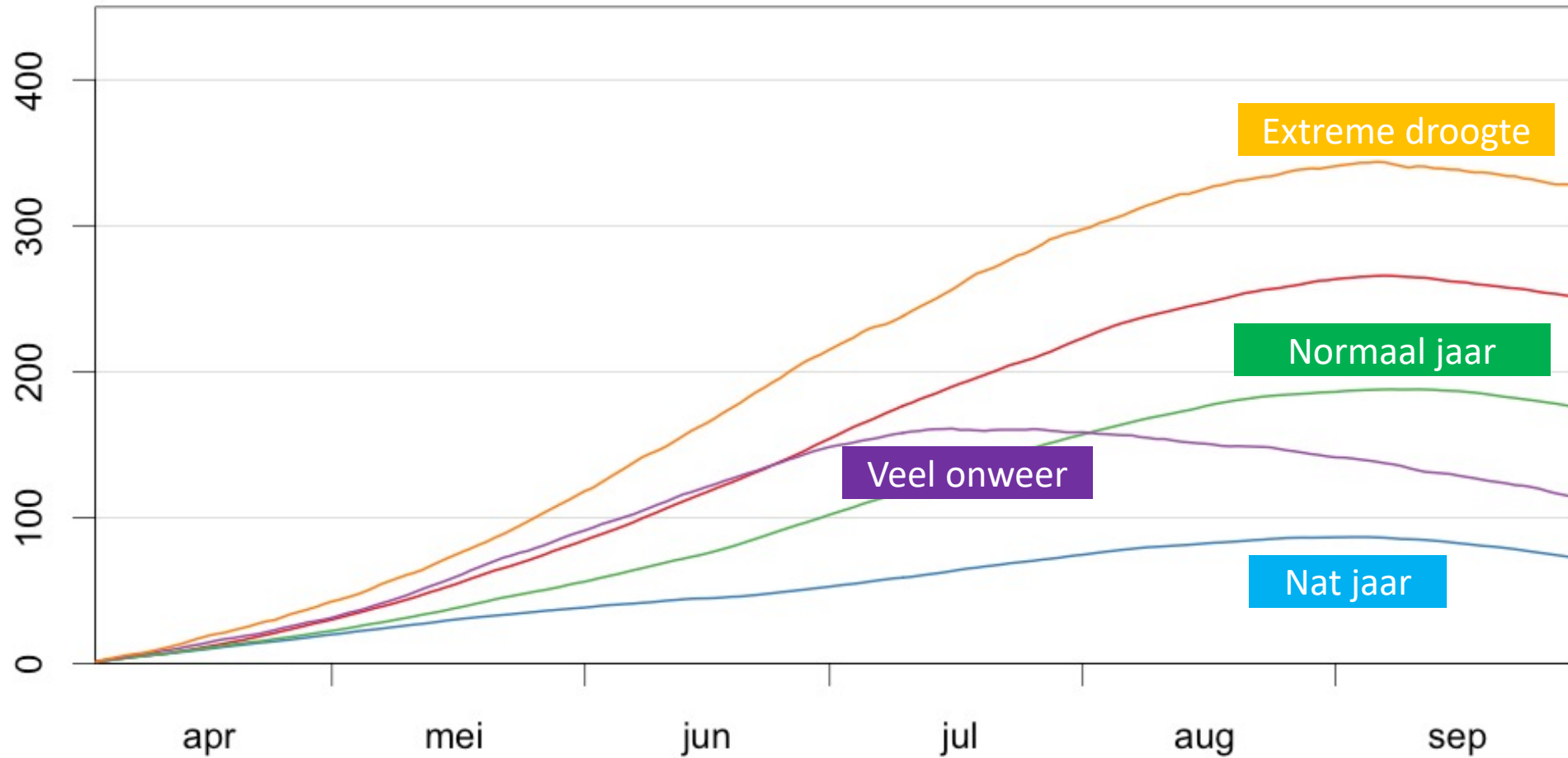
Big-data voor het neerslagtekort

Neerslagtekort in de Bilt (mm)

Big-data voor het neerslagtekort

Neerslagtekort in de Bilt (mm)

Seizoenvoorspellingen

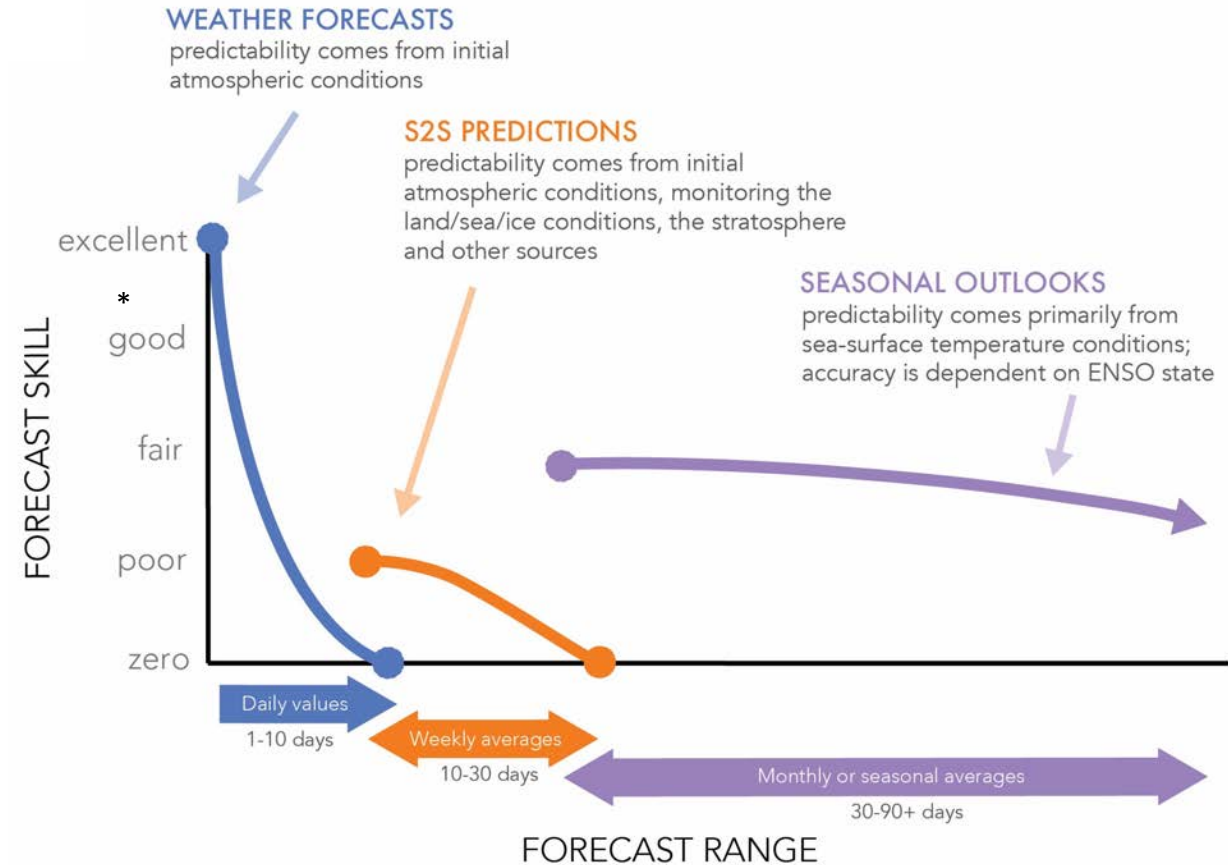
Gebruik van nieuwe opkomende technologieën:

- **Seizoenvoorspelling** (voor de gevolgen van droogte)

→ handelingsperspectieven uitbreiden, wat kunnen we doen?

→ beter voorbereid zijn op opkomende droogte

→ actuele schatting van de duur bij een droogte, herstel scenario's

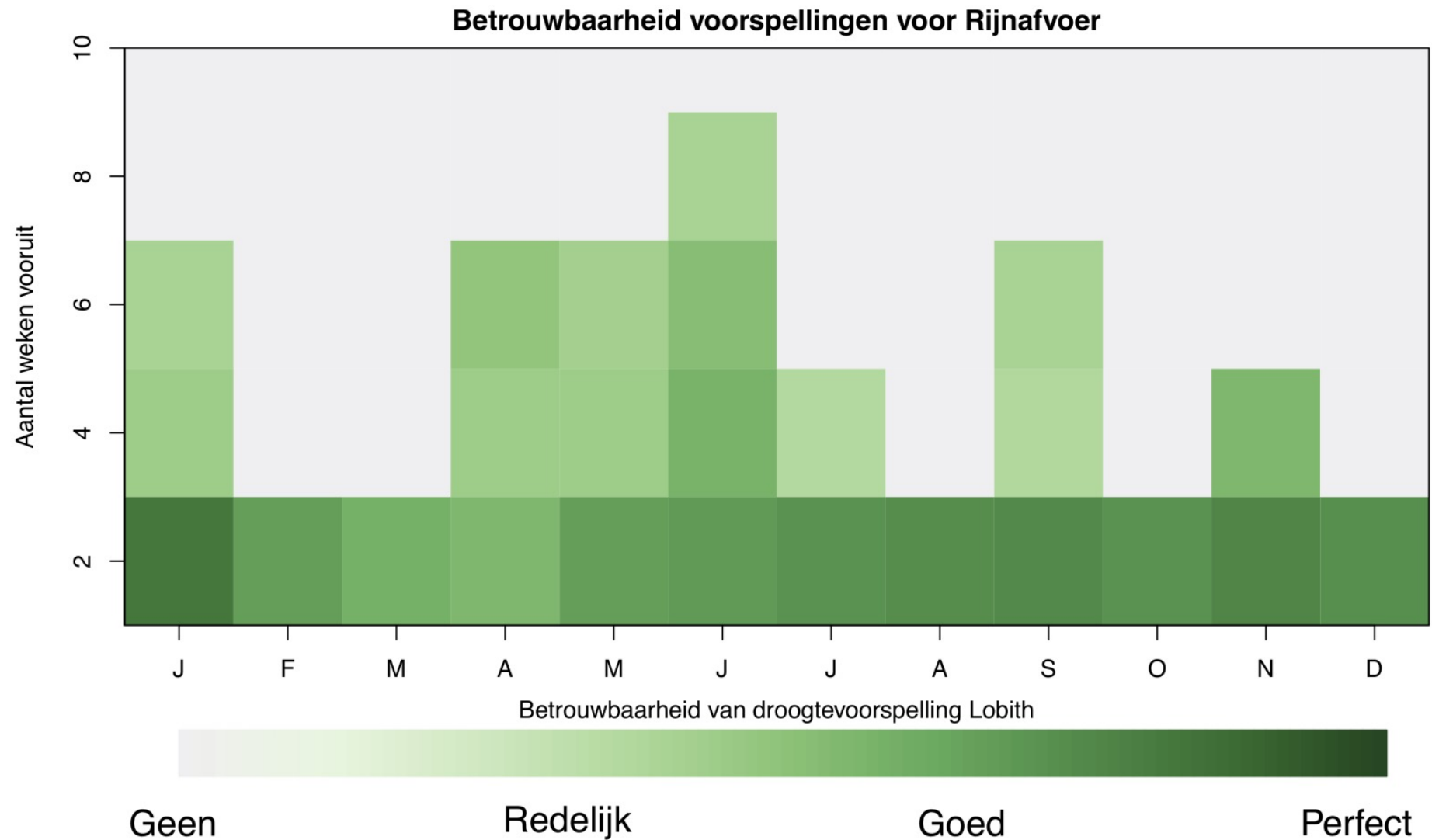

<https://ozewex.org/finding-a-middle-ground-on-hydrological-forecasts/>

* Forecast skill also a function of temporal aggregation level

Seizoenvoorspellingen

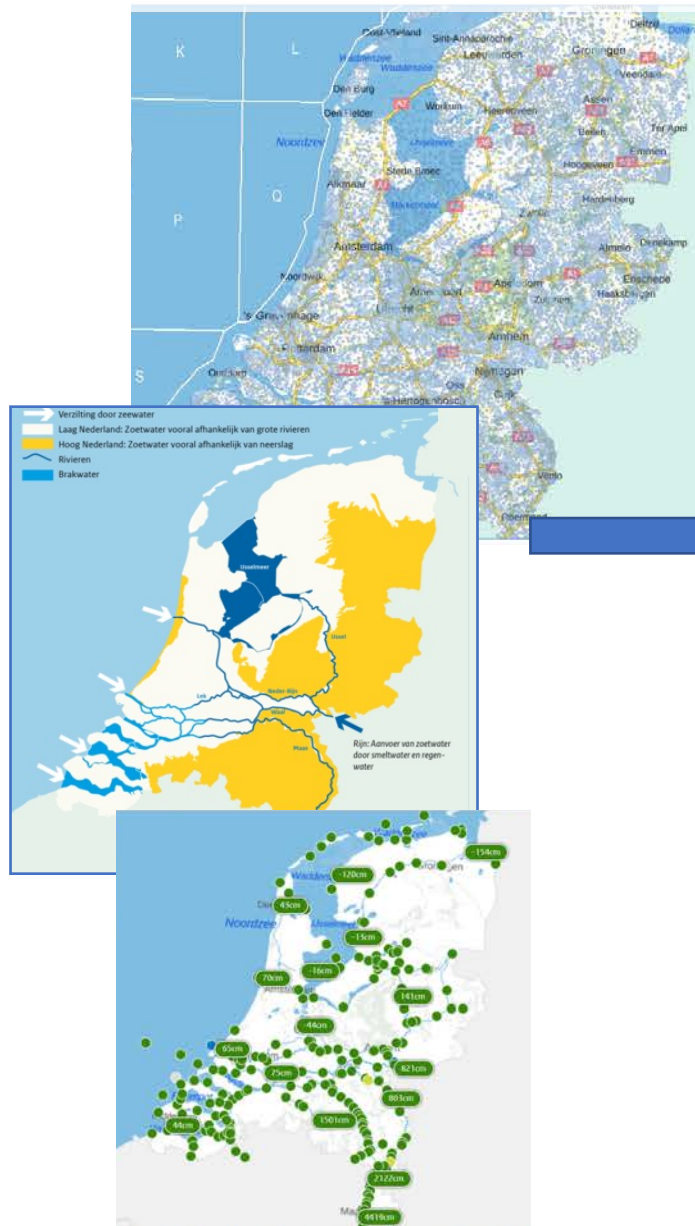

Gebruik van Machine Learning

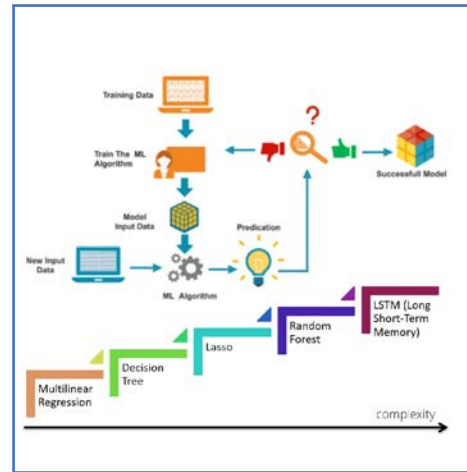
- Er zijn al goede modellen
  - Kosten veel rekenkracht
- Er zijn relaties die we nu nog niet snappen
  - Computers kunnen deze relaties wel vinden
  - Systemekennis blijft noodzakelijk
- Er is heel veel data die we kunnen gebruiken
- De combinatie van Machine Learning met "standaard" modellen is heel krachtig voor het operationeel beheer

Gebruik van Machine Learning

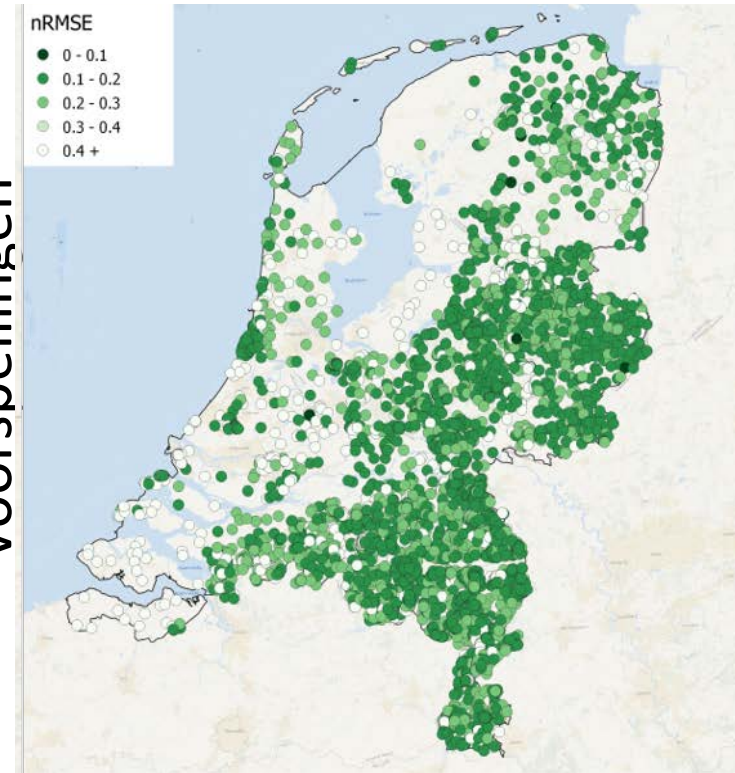
Data

Machine Learning

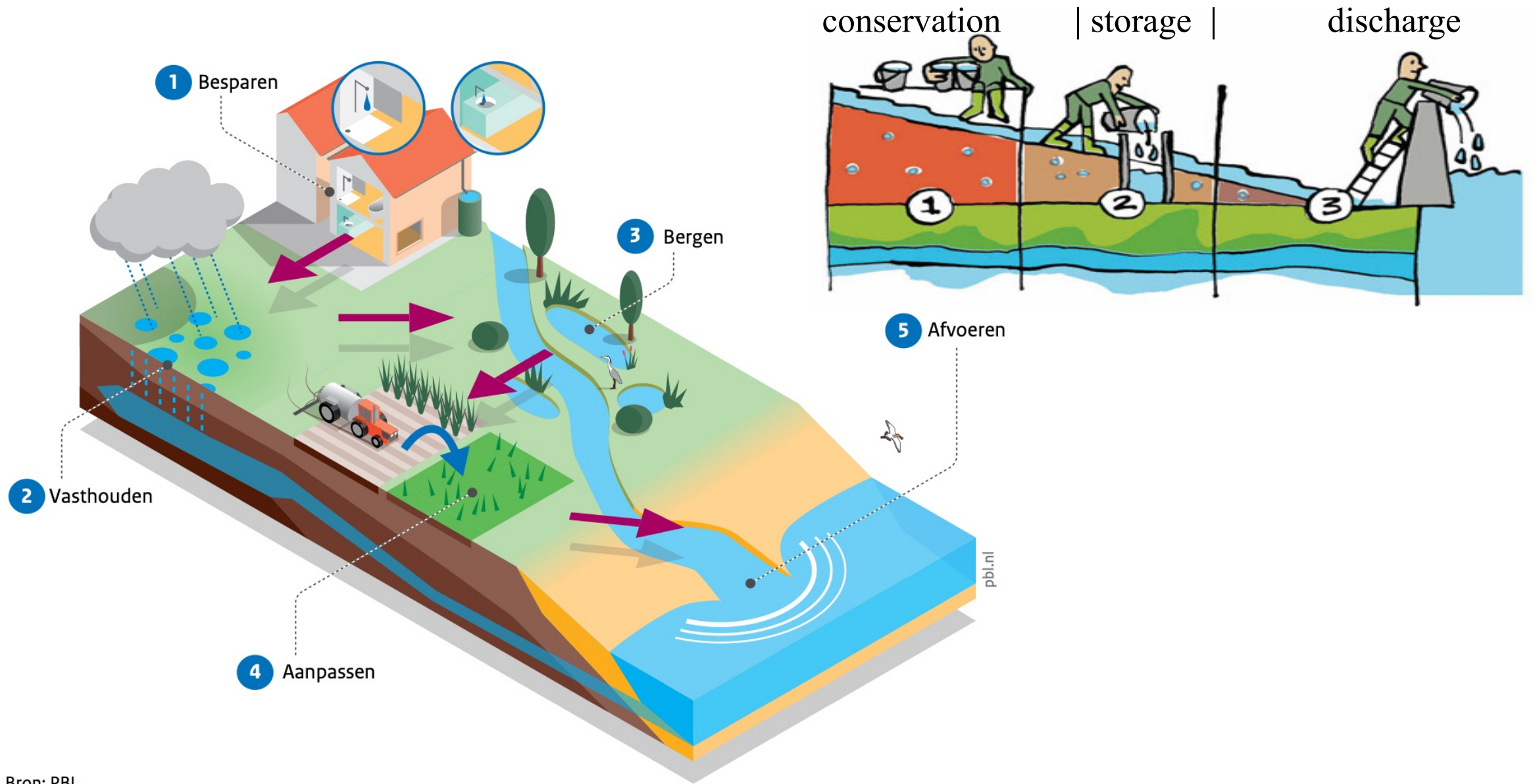
Voorspellingen

Dus wat moeten we doen?

“Nieuwe” manier van waterdenken

Water vasthouden, maar waar?

Water vasthouden

Water vasthouden

Water vasthouden

Combineren van kansen en keuzes maken

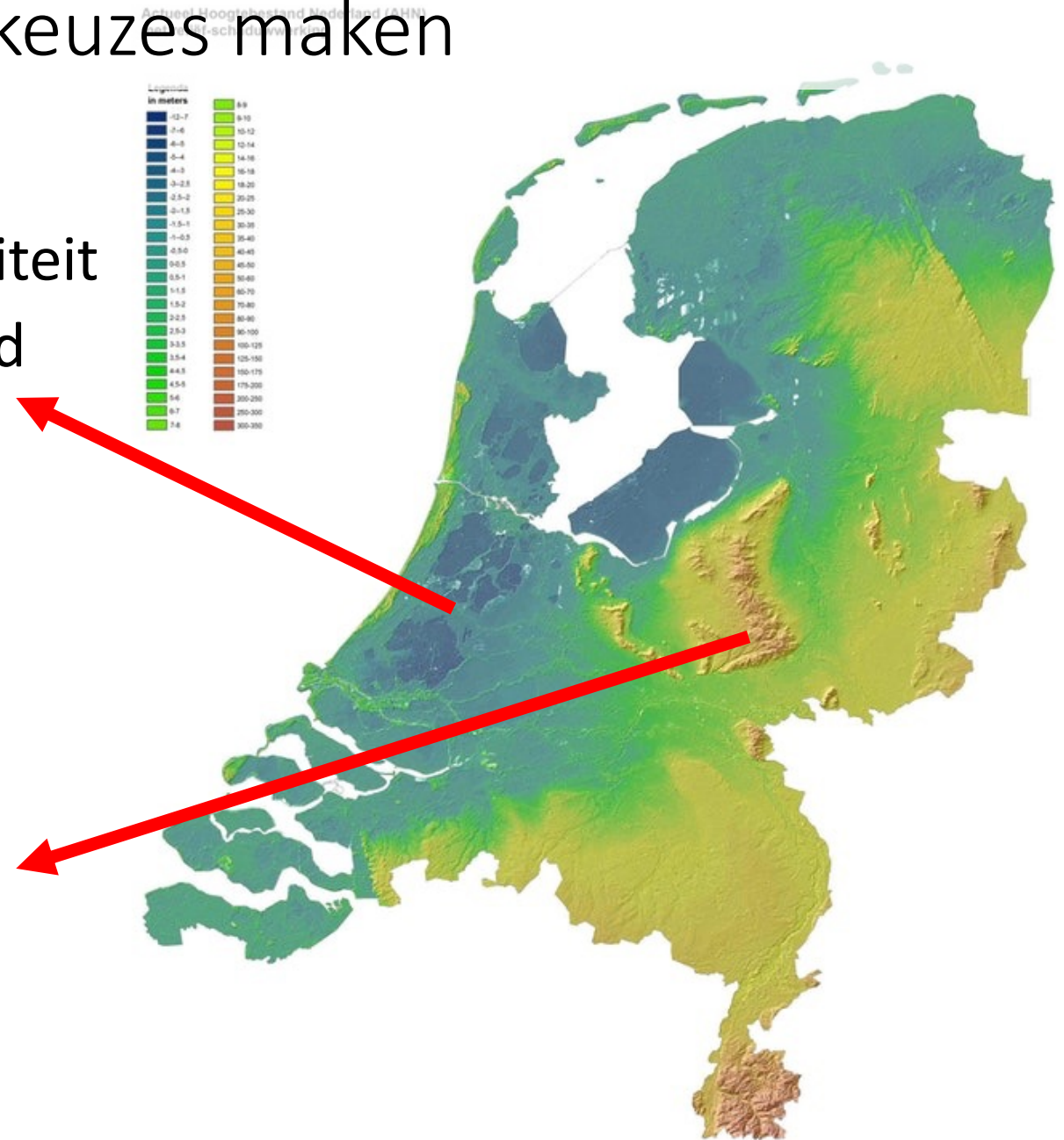

Combineren van kansen en keuzes maken

- Meer droogtes
- Ook meer overstromingen
- De zee stijgt
- Meer mensen in Nederland
- Hoe willen we ons land inrichten en tegelijk zo min mogelijk overlast hebben?

Combineren van kansen en keuzes maken

- Slim watermanagement
  - Zoet water bergen voor waterkwaliteit
  - Extra zoet waterbuffers ondergrond
  - Natheid accepteren
-
- Grondwaterberging
  - Afvoer water vertragen
  - Sub-irrigatie
  - Hergebruik water
  - Slim watermanagement

Combineren van kansen en keuzes maken

- **Technische kansen**
  - Klimaatscenarios
  - Hydrologische modellen
  - Machine learning
- **Maatschappelijke kansen**
  - Klimaatrobuuste landbouw
  - Hergebruik van water
  - Lokale wateropslag
  - Bewustzijn burgers

Tot slot

- Expertisenetwerk zoetwater en droogte (ENZ&D)
  - Experts van kenniswereld
  - Experts beleid
  - Aansluiten op aanbeveling beleidstafel droogte
  - Identificeren van kansen
  - Afstand tussen kennis en beleid verkleinen

Droogte in Nederland, kansen en uitdagingen

Utrecht University

Dr. Niko Wanders

@niko_wanders